

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamáziók is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinyay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinyay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Ziehermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

Ucalegon ardet.

(Az osztrák választások.)

Debreczen, márcz. 4.

Nagy baj van oda át a szomszédban, a Lajthán tul, az osztrák sógornál. A 14 tartományból álló Ausztriában, melynek összeabroncsolásán már annyi államférfi törte a fejét, megindult a felbomlás folyamata. Ég az osztrák szomszéd háza, még ugyan a láng nem csapott ki, de már sűrű füstgomolyok törnek elő a tető alól.

Bebizonyult az osztrák szomszédon is azon közmondásnak az igazsága: maga esik bele, ki másnak vermet ás. Hosszu ideig ugyanis az volt az osztrák kormány politikája, hogy nemzetiségeinket ellenünk bujtogatta. *Divide et impera!* Ez volt az osztrák kormányzati elv, mely azonban keservesen meghosszulta magát, mert most már az osztráknak gyűlt meg a baja a nemzetiségekkel.

Az osztrák reichsrathban, melybe minket is annyiszor csalogattak, annyira elhatalmasodtak a nemzetiségek, különösen a csehek, hogy a parlamentáris kormányzás már csaknem lehetetlenné vált. A kormány, mely csak folytonos paktumokkal tudta magának a többséget megszerezni, ezelőtt pár héttel kénytelen volt a reichsrathot feloszlatni s kiírták az új választásokat.

Az osztrák kormány bizonyára azt remélte, hogy az új választások reá nézve kedvezők lesznek s sikerül oly többséget szereznie, melylyel bátran folytathatja a kormányzást. Az eddigi választások eredménye azonban azt mutatja, hogy a kormány számításában szerfelett csalódott s helyzete valószínűleg még nehezebb lesz, mint ezelőtt volt.

Még eddig ugyan a reichsrath tagjainak csak egy negyed része van megválasztva, de e választásokból következtetést lehet vonni a végleges eredményre. mert eddig úgy áll a dolog, hogy a mérsékelt elemek általában vereséget szenvedtek s mindenütt a szélső irányok hívei kerekedtek felül. Különösen áll ez Csehországban, hol az ifju csehek pártja úgy szólván megsemmisítette az ó csehek pártját, mert a 30 cseh vidéki kerületben egyetlen ó-cseh sem választatott meg, — holott ezelőtt e kerületekben mindössze két mandátummal bírtak az ifju csehek.

Prágát, a csehek fővárosát, lázba hozta a választások eredményének híre. Az ifju csehek győzelmének híre nagy arányu utcai tüntetések voltak, a népnévtetett az ó-csehek ellen, éltette az ifju csehek s a tüntetések oly mérveket öltöttek, hogy a rendőrség közbelépésére volt szükség.

Az ifju csehek győzelme nagy jelentőséggel bír. Előre látható, hogy a választások további folyamán is diadalmaskodni fognak az ó-csehek felett s ezzel az osztrák-cseh kiegyezés sorsa eldőli, mert az ifju csehek oly követelésekkel állanak elő, melyeket az osztrák kormány nem teljesíthet, ha csak a dualizmust feladni s ezzel együtt Ausztriát szétbomlasztani nem akarja.

Az ifju csehek ugyanis nem elégsznek meg azzal, hogy a reichsrathban ők domináljanak, hanem hivatkozva a cseh államjogra, melyet az ó vérmes fantáziájuk talált föl, külön cseh koronázást s Csehország számára szélesebb körű önkormányzati jogokat követelnek. Ha az osztrák kormány ezen követeléseket teljesítené, azonnal megdőlné a dualizmus s átválnék trializmussá.

Ez éppen a bökkenő, mert midőn Magyarország Ausztriával 1867-ben a kiegyezést megkötötte, még akkor szó sem volt külön cseh államjogról, Csehország külön állásáról, hanem csak két egyenrangu fél: Magyarország és Ausztria állottak egymással szemben s léptek egyezésre. Ezen egyezésen a cseh követelések olyan rést üténének, mely az egész egyezséget halomra dönténé. Ausztria tehát nem teljesítheti a cseh követeléseket, mert ha a csehekkel az ó kívánságuk

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A deák életéből.

(Visszaemlékezés.)

Mint debreczeni deák egy pünköszt alkalommal Biharmegyébe, a hegyek között fekvő Gyanta községbe mentem legáczióba.

Még ünnep előtt való keddi napon elindultam Debreczenből Nagyváradra, egy kásás szekéren.

Ezek a debreczeni kásás szekerek kedden indultak el Nagyváradra, hogy oda a szerdai rendes heti vásárra beérhessenek.

Hogy tehát Nagyváradon lehessenek a rendes heti vásárra, ezen debreczeni kásás szekerekkel kellett elindulnom, azért pedig, hogy a nagyváradi heti vásárra megjelenő gyantai szekerekkel tovább utazhassam.

Egy bankó forintért vittek el a debreczeni kásások Nagyváradig. Olesó volt, az igaz, de az is igaz ám, hogy mai napság nem igen akadna deák ember, ki az ilyen utazásra rázárna magát. Most gőzös van, de akkor muszályból kellett rá szánnom magamat, pedig bizony, ha a hosszas gyaloglástól nem ijedt

volna meg az ember, inkább azt kellett volna választani, mint ez olesó, de rossz utazást.

Mert tessék képzelni, egy kásás zsákokkal tele pakolt szekeret, arra felült három kásáskófa mindenféle czók-mókosztól, rizs- és boroskorsókkal pálinkás butykosókkal, teletömött szeredásokkal, debreczeni fehér cipókkal, én a magam batyujával negyediknek, úgy néztünk ki, mint a hordóba rakott hering.

Elgondolhatja a tisztelt olvasó, milyen felséges utazás lehetett az Debreczentől Nagyváradig, három öreg kásás kófa közzé szorulva egy fiatal legatუსnak s ily társaságban tölteni el az időt reggeli három órától késő estig azon az irtalmatlan döcögős szekéren, s ily hosszú idő alatt mindig hallgatni, ha ugyan a legatუს is tódítani nem akarta (próbáltam, de elhagytam) a három éltes czivának az ó rikácsoló danolását (»három itezés a gyomrom, negyedikkel megtöldöm«, ez volt az egyik, a másik pedig »ányom, anyom, édes anyom, mért szeret kend olyan nagyon« stb.) s ráadásul, mikor már a danolásból kifogytak s egymásután elszenderedtek (mi még több ideig tartott) az ó horkolásukat.

Na de hát szerenesesen eljutottunk mi

Nagyváradra, azaz, hogy nem jól mondom, nem Nagyváradra, hanem Nagyvárad alá. Mert itt az én szekeresem (rendes szokás szerint) megállott, kifogta a gebéket, nyugbe rakta s elcsapta, hogy keressenek magoknak enivalót. A három cziva, azaz hogy a három kásáskófa a szekér mellé telepedett, a legatúst magok közé vették, előbb a butykosból szippantott mindenik egyet, azután a szeredásból előszedett száraz kolbász, pöréz és fehér cipó járta majd a korszó, a miben nem viz, de jó vinkó volt, jót huzva, kiki a maga gúnyjába bujva, a szekér alá huztuk magunkat s hajnal hasadtáig hevertünk.

Másnap már kora reggel Nagyváradon a tett helyen voltunk. Állott a vásár javában. Elindultam, hogy magamnak szekeret kerítsek. Soká nem kellett járnom, akadt hamarosan egy gyantai polgár, ki vállalkozott engem Gyantára elvinni tíz bankó garasért.

Az egész díjat kifizettem, s még ebéd előtt elindultunk, batyumat a fakószekér derekába tettem, arra rá ültem s meg volt minden kényelem.

Szép időben és szép vidéken, mindenütt erdőségben utaztunk, mindaddig, míg Gyantára csakugyan megérkeztünk.

szerint kiegyeznek, akkor a Magyarországgal kötött egyezség érvényét vesztené. Ha pedig Ausztria mereven megtagadja a cseh követelések teljesítését, akkor az ifjú csehek és osztrákok közt a leghevesebb parlamenti harczokra van kilátás, mely harczoknak első következménye a Taaffe-kormány bukása lesz.

Ausztriában tehát mindenesetre nagy zavarokra számíthatunk, oly zavarokra, melyek a dualizmust megrendítik. És mégis akadnak olyan magyar emberek, a kik arra esküdjöznek, hogy az 1867-iki kiegyezés, a dualizmus, örök időkre szól, azt megdőteni nem lehet.

De hát mi történik akkór, ha Ausztriából indul meg a kezdeményezés a dualizmus megdöntésére? Már pedig az ifjú csehek törekvése egyenesen ide irányul s ha az osztrák kormány ezen törekvéseknek nem lesz képes ellentállani: akkor az örök időkre szóló alkotás kártyávar módjára összeomlik.

Hogy Ausztria a zavarból miként fog kimenekülni, az az ő dolga. Ha elbukik, azt egyedül évszázados politikája hibáinak köszönheti. Résztétel nem érdemel, mert több bünt követett már el, mint a mennyi e földön megbocsátható. Előbb-utóbb be is telik rajta a költő jövendölése, hogy Ausztriát, ha kard nem teheti, le fogják nyomni önnön bünei!

Zugolódás a kormánypárton.

A kormánypárt u. n. végrehajtóbizottsága körében nagy az aprehenzió. Ez a bizottság volna ugyanis hivatva, hogy a párt választást ügyeit vezesse, mégis újabban ismételve megtörtént, hogy pótválasztások alkalmával a miniszterelnök a főispán információja alapján egyszerűen kirendelte a jelöltet, a ki felé a választók bizalma fordulandó vala, a nélkül, hogy a végrehajtó-bizottságot csak meg is kérdezte volna. Különösen ez volt az eset az új-szent-annai, meg az új-vidéki választásnál, a hol is Szapáryt vagy a választók, mint a központi végrehajtó bizottság előtt teljesen ismeretlen jelöltekről gondoskodott. A végrehajtó-bizottság tagjainak, a kik nagyobbára a Tisza-gárdához tartoznak, sehogy sincsen az ügyre, hogy a miniszterelnök így magához ragadta a mandátumok osztogatását. Sőt a bizottság egyik tagja, egy nagy vagyonu és fényes tisztségeket viselt főúr, áll-

tólag ki is akar a bizottságból lépni, mert igen rösteli, hogy az új-vidéki mandátumra vonatkozólag ígéretet tett, melyet azonban, a miniszterelnök a jelölt felől a bizottság elkerülésével intézkedvén, nem lehetett beváltania. Az ilyen apróbb fűhéknek persze nem kell komolyabb jelentőségét tulajdonítani, de mindenesetre jellemzik a kormány és pártja közti bizalmas egyetértést.

BELFÖLD.

B. Nyáry Adolf utóda. József főherczeg főudvarmesterévé, az elhunyt b. Nyáry Adolf helyébe, Fáy Ákos cs. és kir. kamarás, honvédezzredes van kizemelve.

A honvédség fegyverei. A honvédség tartalék-készleteinek kiegészítésére szükséges ismétlő puskák beszerzéséről a honvédelmi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz. E törvényjavaslat szerint a honvédelmi miniszter felhatalmazást kér, hogy a honvédség tartalék-készleteinek kiegészítésére szükséges, 1888. évi mintájú, 35,000 db ismétlő puskát, darabonként 34 frt 28 krnyi áron, továbbá ezen puskák tartozékait képező 17,750 darab nyeles csavarhuzót darabonként 17 krnyi áron, vagyis összesen 1,201,287 frt 50 kr értékben, a fegyver és gépgyárreszvénytársulat-nál rendelje meg s a szerződés teljesítéséhez képest időnként esedékes összeget annak idejében évi költségvetésébe, az »átmeneti« kiadások között vehesse föl.

Az új zágrábi érsek. Mihálovics zágrábi érsek utóda valószínűleg Wolafka N. lesz, kinek helyére a kultuszminisztériumba osztálytanácsossá Szmracsányi esztergomi kanonokot emlegetik.

Képviselőválasztás. Ujvidéken a választási gyűlést tegnap reggel nyolcz óraker nyitotta meg Robonyi Gyula orsz. képviselőválasztási elnök. A szabadelvű párt Harkányi Károlyt ajánlotta jelöltnek, és minthogy a kitűzött félórán belül ellenjelölés nem történt, Harkányit egyhangulag kiáltották ki Ujvidék város országgyűlési képviselőjévé.

KÜLFÖLD.

A román miniszter-válság. Károly román király Manu tábornok tanácsára Florescu tábornokot, a szenátus elnökét, bizta meg az új kabinet alakításával.

Az új szerb sajtótörvény. Mint Belgrádból jelentik, a szkupstina befejezte a sajtótörvény-javaslat általános tárgyalását s már a részletes tárgyalásba is belement, s a javaslat néhány szakaszát el is fogadta a kormányjavaslat szövegezésében.

Orosz készülődés. Oroszország egy millió darab fegyvert rendelt meg a spanyol fegyvergyárnál. Vajjon ezeket a fegyvereket nem ellenünk fogják-e majd használni?

Osztrák választások. Hétfőn, a választások harmadik napján, 88 mandátumot szerezte a cs. és kir. kormány. A választások során a Felső-Ausztria városaiiban, valamint Triest második és harmadik kerületében választottak képviselőt a reichsrathba. A hétfői választások fő eseménye az, hogy az ó-cseheket minden kerületben legyőzték az ifjú csehek és hogy Alsó-Ausztriában az antiszemita klerikálisok elhódították a liberálisoktól az összes kerületeket.

A belga alkotmányrevízió. Vasárnap Brüsszelben és a vidéken 40 népgyűlést tartottak az alkotmányrevízió érdekében. Frère Orbán a bizottság kebelében kijelentette, hogy a revízió elkerülhetetlen. De az általános szavazattal még mindig nem tud megbarátkozni. Az ő ideálja az olyan választó, a kit kaptak az összes kerületek.

A román király jubileuma. A Lupta című ujság jelenti, hogy Ferencz József király és Vilmos császár Károly király huszonöt éves jubileuma alkalmából Bukarestbe utaznak. E lap állítása szerint a bukaresti udvarnál már serényen dolgoznak is a fogadás előkészületein.

A spanyol kortes megnyitása. A spanyol törvényhozás mindkét háza, melyeknek tagjai a múlt hóban választottak, hétfőn nyitott meg Krisztina regens-királyné trónbeszédével. A képviselőház 291 kormánypárti és 154 ellenzéki, a szenátus pedig 142 kormánypárti és 54 ellenzéki tagból áll.

A választási elv a közigazgatásban.

(Röpirat a választási rendszer föntartása mellett.)

Vázsonyi Vilmos fiatal publicista röpiratot adott ki, melyben az európai államok legújabb alkotmány fejlődésével bebizonyítja, hogy a modern irányzat a közigazgatásban a választási és önkormányzati elvnek kedvez. Miután a közigazgatási reform, illetve a közigazgatás államosításának kérdése rövid idő múlva napirendre kerül, időszerűnek találjuk a röpiratból közölni a »végszó«-t, mely az európai törvényhozások terén tett vizsgálódásai eredményét nagyjából következőleg foglalja össze:

Előttünk áll nagyjában a külföldi közigazgatási szervezetek képe. Kétféle, a választási elv a közigazgatásban nem járta le magát, sőt egyre hódításokat tesz. A nyugati államok újabb törvényei azt bizonyítják, hogy a nem-

Hat-hét óra felé lehetett az idő, délután, mikor az én szekeresem Gyantán egy ház előtt megállott s tudatá velem, hogy a tett helyen, a rektram lakása előtt vagyunk.

Leszállottam, batyumat hónom alá vettem s beállítottam a rektor urhoz.

Epen kint az udvaron az árnyékban ült egy szalacsi karos székben, jó ízűen eregetve a füstöt hosszuszáru pipájából, mint egy török basa. Termete és színe is olyan volt, mint egy nyugalomba tett ócska basáé.

Köszöntöttem illő módon, ő fogadta, s midőn megmondám, hogy én vagyok a pünköshti legátus, nagyot nézett s azt mondá »ejnye legátus ur, be hamar megérkezett«. Megbiz én tiszteletes rektram, de azért, hogy még ünnepig három egész napunk van, nem lesz semmi hátrányunk, ellátott engem az én drága jó anyám elemózsiával, bejárja ez ünnepig.

Pakkomat, s különösen elemózsiás tarisznyámat a mint megpillantott, úgy láttam a ki lett békülve. Széket hozatott, s miután pakkomat a szobában elhelyezték, maga mellé ültetett, s rágyújtva az én zacskómból (akkor volt igazi szűz dohány) pipázgatva egyről-másról jó ízűen beszélgettünk.

Bele telhetett egy pár óra, mikor az én tiszteletes rektoromat az ő kedves élete párja (mert ez is volt kérem, de még csemeték is) behívta a szobába, hol már égett a gyertya.

En kint az udvaron maradtam, onnan néztem, mikor a szobában a tiszteletes rektoré egy irgalmatlan nagy eseréptálban tejet tett az asztalra, (ő maga fejte az az előtt haza jött kis riskájának tögyéből) az általa beszólitott tiszteletes rektor ur pedig elővette a kenyeret, abból néhány karajt vágott, s azokat két tenyere között az asztalon levő nagy tálba, a tej közé morzsolta.

A mint ez is megvolt, hivatok engem be vacsorára. Bementem, de az így készült vacsorából nem ettem, megköszöntem, azt adván okul, hogy a tejet életemben soha megenni nem tudtam (dehogynem tudtam, nagyon is szerettem).

Ekkor láttam meg tulajdonképen, hogy hányan vagyunk mi a tiszteletes rektorom kosztosai, hogy voltaképen nagyon is nagy oka volt neki engem úgy fogadni, mint fentebb elmondám.

Mert hát nagy dolog az kérem szépen, mikor egy szegény falusi rektorak nagy leá-

nya, apróbb, megint apróbb és legapróbb gyémekai vannak, s egy szobában kell kinlődniük.

Hát még mikor jól szemügyre vettem az egész rezidenciát. — Úr Isten! gondoltam magamban, hol fogunk itt éjjelre helyet lelmi. — Egész éjjel ébren voltam, ki voltam az utazástól fáradva, szerettem volna kipihenni magamat, vágytam, kivántam a nyugalmat, nem tudtam pihenni, azon gondolat bántott, hogy miért nem kerítettem helyet magamnak, miért maradtam e szegény nép terhére ily nyomorúságos helyen. — És ez így volt egész reggel. Akkor a kurátort felkerestem, elmondám neki, hogy és mint vagyok. — Soká beszéltem vele, kellett, jött a tisztartó, a derék becsületes magyar ember, ki panaszomból alig hallgatott valamit, magához vitt s egész ünnepig ott mint kedves vendégét magánál tartott.

Mindig örömmel és kedvesen emlékeztem vissza ezen pünköshti ünnepre, mely rám nézve kettős ünnep volt, a mennyiben két vallásfelekezeti emberek jutottunk egymás barátságába s önzetlen és tiszteletteljes szeretetebe.

Páratlan jó emberek voltak, Isten áldás legyen rajtuk ha még élnek.

Csakugyan ők szállítottak el ünnep után Nagy-Váradra, azaz hogy Nagy-Váradig akar-

zetek a választás elvében a polgári szabadság biztosítékát látják. Nem elégednek meg immár avval, hogy csak a törvényhozó hatalomra legyen befolyásuk, hanem a választási elv alapján jogokat akarnak gyakorolni a végrehajtó hatalom terén is. Az összehasonlításból kiderül az is, hogy a magyar megye sem a demokrácia, sem a szabadság szempontjából nem sorolható az elsők közé.

A tisztviselő választás nem kizárólagosan magyar intézmény, mert az angol, az olasz, a belga, a hollandi, a spanyol, a portugál, a svéd, a dán, a román, sőt a bolgár megye is él e joggal. Eredetinek csak a főispáni befolyással történt jelölés mondható; erre a külföldi megyékben nincs példa, mert ezek a választás jogát a központi kormány minden befolyásától menten gyakorolják.

A virilizmusnak nem található párja egész Európában, mert a megyei tanácsok mindenütt tisztán választásból kerülnek ki. A birtokos osztály a választásoknál mint külön tényező szerepel Poroszországban és Oroszországban, a hol a járási tanács egy részét, legfeljebb harmadát, választja és Dániában, a hol a megyei tanács kisebbik felét választja. De arra nincsen eset, hogy valaki csak azért, mert sok adót fizet, már megyei képviselő legyen: a birtok arisztokrácia előjogának ilyen bántó és kihívó alakjára csak nálunk akadunk.

A magyar megyei bizottság csak felerészben áll választott tagokból, de még e töredék megválasztásánál sem biztosított a választók valódi akaratának érvényesülése. A megyei választások érvényének megítélésénél az utolsó döntő szó nálunk a kormányé, míg az olasz, belga, holland és portugál megyei tanácsok tagjait igazolásban egészen függetlenek, Franciaországban e tárgyban az államtanács határoz, Angliában a főtörvényszék dönt és Spanyolországban a megyei tanács végzése ellen a törvényszékhez jut a fellebbezés. Olaszországban Spanyolország és Portugália a választási elv teljes érvényesítésére újabbán a kisebbségi képviselőket is bevitték a közigazgatási választásokba.

Igen kétes eredményű választói jogát a magyar megyei választó csak minden ötödik évben gyakorolhatja, mert a megyei bizottság 10 évre alakul és a választottak fele, tehát a bizottság negyede, minden ötödik évben lép ki. Ilyen hosszú választási ciklusnak egész Európában nincsen párja. A megyei tanács Svédországban 2 évre alakul és fele minden évben kilép; Angliában és Portugáliában 3 év múlva egészen felüljár, Belgiumban, Spanyolországban és Romániában 4 évre választatik és fele minden évben kilép; Olaszországban 5 évre alakul és egy ötöde minden évben felüljár:

Franciaországban és Dániában 9 évre választatik és fele minden harmadik évben kilép, hasonló módon alakul a porosz járási és tartományi tanács. Legközelebb áll még hozzánk Hollandia, a hol a megyei tanács 9 évre alakul és egy harmada minden harmadik évben kilép, tehát meg itt is minden harmadik évben itéletet mond a választó a megyei tanács harmada felett, míg nálunk csak minden ötödik évben jut szóhoz és itéletet a bizottság egy negyede felett.

Tanácskozási és határozati szabadság szempontjából a külföldi megyék egész sora felülmulja a miénket. Az angol, francia, olasz, belga, spanyol, portugál, sőt a román és a bolgár megyei tanácsok is maguk választják elnököket, míg nálunk a kormány tanácsa elnököl.

Határozati szabadság tekintelében csakis a dán megye áll a kormány olyan szoros gyámkodása alatt, mint a magyar. Az olasz, spanyol és portugál megyei tanácsok határozatai csak törvénysértés esetén semmisíthetők meg. A semmisítő rendelet Olaszországban csak az államtanácsos meghallgatása után adható ki; hasonlóan van ez Spanyolországban, a hol e mellett a megye a semmisítő végzés ellen közigazgatási bírói uton kereshet orvoslást; Portugáliában a semmisítő hatalom a közigazgatási bíróságoké. Franciaországban a megyei tanács határozatát csak akkor lehet megsemmisíteni, ha sérti a törvényt, vagy a röglement d'administration publique formájában kelt rendeletet; a semmisítő végzés csak röglement d'administration publique alakjában hozható, tehát az államtanács meghallgatásával, nyitva hagyva jogsértés esetére a felebbezést az államtanácsoshoz. Belgiumban és Hollandiában a megyei tanács határozata akkor is megsemmisíthető, ha az állami érdeket sérti, de e semmisítő hatalommal aztán ki van merítve a kormány minden joga. Nálunk minden a főispán által megfellebbezett határozat a kormány jóváhagyására szorul és végső esetben a kormány a megye határozatát a maga elhatározásával helyettesítheti.

Politikai tekintetben sem mondható a magyar megye elsőrangúnak, mert a politizálás ártatlan jogán kívül politikai szerepe nincs. A külföldi megyék egész sora hatalmas politikai tényező. Hollandiában a felsőház tisztán a megyék képviselői. Franciaországban a senatus a megyék és a községek küldötteiből alakul. Svédországban a megyék és a 25 ezernél nagyobb lakosságú városok választják a felsőház tagjait, Spanyolországban és Portugáliában a felsőháznak közel a fele a megyék és a községek választottjaiból áll.

Európa nemzetei következetesen előrehaladnak a szabadság és demokrácia ösvényén.

Nemcsak a szabadságot növelik, hanem a szabadságban részesek számát is szaporítják. Magyarország az alkotmányos korszak óta egyetlen kísérletet sem tett, hogy az exkluzív jellegű megyeibe demokratikus szellemet leheljen és a megye jogait egyre csökkentette. Most arra készül, hogy eltörölje a tisztviselőválasztás jogát, teljesen kiszorítsa a megyei közigazgatás teréről a választási elvet, melyet a jelölés intézményével már ugyanis megcsontított.

Magyarország szembe helyezkedik egész Európával.

Az osztrák népszámlálás.

Érdekes és fölülte tanulságos, általános politikai szempontból pedig nagyérdemű képet tár elénk a monarchia másik feleiben megejtett népszámlálás, mely a mellett bizonyít, hogy Ausztria népessége távolról sem szaporodott olyan arányban, mint Magyarországon s hogy Ausztriában a német elemet mindinkább túlszárnyalják a szlávok.

Idáig a monarchiában a magyar faj volt az, melyre a Lajthán túlról csak lenézéssel és kisebbsítéssel tekintettek s mely hosszú évtizedeken keresztül közigazgatási tekintetben a wazallus szerepére volt kényszerítve; s különösen a magyar faj lett olyanul feltüntetve, mint a melyben nincs egy csipetnyi életképesség, amely pusztulásnak indult s nincs többé hatalom, mely az elzülés, az elenyészés útján visszatartsa.

Enlékezünk 1881-re, mikor az 1870/1880. közötti deceniumról összegezett népszámlálási eredmények, a kolera és inséges esztendők következtében, Magyarországról kedvezőtlenül, de korántsem oly lesújtólag szólottak, mint a mostani adatok Ausztriáról.

Akkortájt az osztrák lapok hangos kárörvendéssel zugták be az európai sajtót a magyar faj szétzüléséről, sőt akadtak német anthropológok, akik tudományos redőkbe vont homlokkal árvai meg szörényi, meg naszdóvidéki koponyákból és szemünk alkotásából magyarázták ki napnál világosabban, hogy a magyarnak kétszáz év alatt egy szálíg el kell pusztulnia, amiképpen elpusztultak a hunnok, kunok, besenyők és avarok.

Ugyanekkor kiszámították, hogy a területvonatok, amelyek között Magyarországon az osztrák elem rohamosan fog terjedni, miként huzhatók meg.

És ime a nagy kárörvendésnek vége mi lett?

Igazán nehéz gazdasági s kétségbejöttön

ak, de a Felix fürdőnél leszállottam s kocsikát vissza küldöttem, mert találkoztam Gonda F.-vel, a mezőkeresztesi rektorral, és Bonyhádi F.-vel, ki Gondának legátusa volt. — Ők mentek a Püspök-fürdőbe s velük mentem aztán én is.

Itt mulattunk egy hétig, akkor haza mentünk Mező-Keresztesre Gonda F.-hez. — Na itt volt ám még csak a mulatság. Olyan, hogy egy vasárnap reggelen összeszedtem magamat, reggeli 9 órakor a nélkül, hogy valakinek szóltam volna, a kapufélfának köszöntem, magamhoz vettem egy jó csatítást utitársul s ott hagytam őket, különben nem tudtam volna meg szabadulni, pedig már megelégettem az örökös mulatságot, a mellett dolgom is volt.

Jöttem magánosan mindenütt az országúton. B-Ujjfaluba érkeztem tizenkét óra felé, a nagy korcsma előtt állott egy legátusokat szállító szekér. — A kollegák észrevették s marasztottak, biztosítván, hogy magokkal minden fizetés nélkül Debreczenbe haza visznek.

Nem fogadtam el az ajánlatot, mert sietnem kellett. Ott hagytam tehát őket, távverényt rögtönöztem, habár ez időben ez még nem volt szokásban, s mikor a délutáni harangzásra a nagy templom veres tornyában a

harangozók meghuzták a harangokat, a főiskola udvarába léptem.

És csakugyan előbb haza érkeztem gyalogjába, mintha Ujjfaluban az én deák társaim szekerére felülök, mert ők egy jó félórával későbbben érkeztek meg.

— s — r.

Költemény prózában.

Az ideál.

Tavaszi volt. A kizöldült mező virágdiszben pompázott, s a kis patak ezüstfodru habjai vígan lejtettek tova az öreg fűzfák dús lombjai alatt. A ríktó pipacsvirágok szirmáin tarkaszárnyu pillangók himbálóztak, a mező bársonyán jókedűen ugráltak a szöcskék s a patak túl elterülő erdőcskékből vadgalambok bugása hallatszott ki.

A verőfényes tavaszi nap és mező felett elhuzódó balzsamos levegő sétára csaltak. Derült kedélylyel, vig nótákat danolászva tapostam a természet-alkotta szép szőnyeget. Útközben vadvirágokat szedtem, s a patakszelen bokrába kötöttem őket. Kőkörcsin és ibolya, gyöngyvirág és csemetyüke, székfü és nefelejcs, mályva és kakukfű, szarkaláb és ménta, pánlikafű és pipacs kedves harmóniában ékeskedtek egymás mellett.

Gyermekes örömmel gyönyörködtem bennük. A vígan folydogáló patak ezüstfodru habjai egyre csacsogtak, az erdő csalitjában szerelmeskedő vadgalambok egyre búgtak. A virág, a patak, a galambszó, az illat, édes érzelmekkel töltötték be szívemet.

Álmodozni, ábrándozni kezdtem. Lelkem ismeretlen világokat kalandozott be, arczom kipirult, szívem hangosan dobogott. Lázban voltam. Így, félig ébren, félig álmodozva pillantottam meg őt. Egy himes pillét kergetett, a mely inceskedve röpdeste körül az ő könnyű habruháját. Szőke fürteit aranyfényben ragyogtatta a tiszta napsugár, beszédes kék szemei együtt mosolyogtak picziny ajkaival. Lábai alig érintették a földet, s úgy lebbent el előttem, mint egy illatos szellő.

„Ő az, ő az!” kiálték szerelemtől ittasultan — „ki élttem boldogságát kezében tartja.” Epedve néztem utána és égtem a vágytól őt keblemre ölelhetni. A pille az erdő irányában tartott, s ő hiven követte a kis imposztort.

Ugy gondolom, minden vérem az agyamra tödült, met megfogadtam, hogy birnom kell őt. Ő vagy senki. Ő vagy — a halál! Gyors léptekkel követtem a bájos ideált.

A vígan folydogáló patak ezüstfodru habjai pedig egyre csacsogtak, az erdő csalitjában szerelmeskedő vadgalambok egyre búgtak...

zilált pénzügyi helyzetéből Magyarország egy évtized alatt kibontakozott; s bár a múlt deccenniumban is válságos időkét éltünk át, szárazság és árvíz fölváltva szakadtak reánk: Ausztria-Magyarország összes népelemei között *számban legtöbb magyar van.*

Mert amíg Ausztria lakói közül 8.005,352 német, 5.581,611 cseh és morva, 3.239,356 lengyel, 2.794,554 ruthén, 1.140,548 szlovén, 563,371 szerb és horvát, 668,650 olasz, 190,799 oláh s Bécsben és Bukovinában körülbelül 64,000 magyar él: addig tisztán Magyarországon 8.200,000-re emelkedett a magyarság létszáma.

A cseh erőnek ez a gyarapodása már a Taffe-kormány nemzetiségi küzdelmeiből, de különösen abból is meglátszott, hogy a cseh-morva befolyást és erőt a reichsrathban nem lehetett másképp ellensúlyozni, mint a birodalmi gyűlés váratlan felosztásával s új választás elrendelésével.

Nem jelenti ugyan még e cseh szaporodás Ausztria németiségére és egységére a *végzettséget*; de azt már igen is jelenti, hogy a monarchia politikájának és fönntartásának föltételei a sehova nem hajló, életerős, pezsgő verű magyarságban rejlenek s a monarchia fönntmaradása és jövője legelső sorban a magyar elem növekedésétől függ.

Hinnünk kell, hogy a Lajthantuliak nem lesznek annyira elfozultak, hogy ezeket a nagy is szembeötlő tanulságokat le ne vonják az ausztriai népszámlálás adataiból.

Ujdonságok.

* **Az ibolyák hónapja,** márczius, egyáltalában nem biztat bennünket azzal, hogy a tavasz virágaival gyönyörködtesen bennünket. A hideg valamit engedeti ugyan szigorából, de azért még mindig téli köntöst visel a föld. Az éjjel szakadatlanul hullott a hó s reggelre ismét fehér lepelbe öltöztek az utcák és háztetők. A téből, úgy látszik, nagyon nehezen fogunk kivergődni, de annál kellemesebb lesz majd az első tavaszi napsugár felmosolygása s az első tavaszi virág megjelenése.

* **A „Csokonai kör“** irodalmi szakosztálya f. évi márczius 5-én este 7 órakor a Szikszay-féle »Margita« fürdő disztermében barátságos vacsorával és táncmulatsággal egybekötött felolvasó estélyt tart, melyre az érdeklődő nagy közönség tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. »Társadalmunk némely bajai.« Dr. Haller Károly vendégtől.

A hímes pille egyet kanyarodott és ő szemben került velem. Remegve tártam ki karjaimat.

Ő csak a pillét nézte és gyanútlanul karjaimba futott. Ah, e kéjes élvezetre lángra lobbant előttem az egész világ! A virágdiszben pompázó mezőn tüzes szikrák hőmpölyögtek, az illatos levegőt apró, ragyogó csillagocskák töltötték be, a patak ezüstoffodru habjai biborvöröské váltak, s csacsogása zúgás, a vadgalambok bugása hangos jajszóvá lett.

Legalább én így láttam és hallottam akkor... akkor, midőn tündérszép ideálokat keblemre öleltem és az kirántva magát karjaimból, a tovább futás pillanatában — *nyakon cserdített.*

Irodalom és művészet.

Ismét kísért a német színház? Lesser Szaniszló, a leégett budapesti német színház volt igazgatója, magyar állampolgárrá lett. Magyar hazafiságát azzal akarja bebizonyítani, hogy egyidejűleg engedélyt kért Budapesten egy német színház építésére és fönntartására. Minthogy a terv iránt komoly és tökékel rendelkező körök érdeklődnek, a »Neue Fr. Presse« szerint alapos kilátás van rá, hogy Budapesten rövid idő alatt ismét lesz német színház.

2. »A kik a nőket megigézik.« Könyves Tóth Kálmán rendes tagtól.

3. »Schliemann legújabb ásatásai« mutatványokkal Dóczy Imre rendes tagtól.

Tagok s hozzátartozók beleptídj nélkül jelenhetnek meg. Nem tagoknak belépti díj személyenként 1 frt.

Debreczen, 1891 márczius 2.

Dr. Tüdös János,
szakoszt. titkár.

* **Sorolás Debreczenben.** Ma a III. korosztálybeli katonaköteleseket sorozták. Az első korosztályból 323, a másodikból 281, a harmadikból 165-en állottak a sor alá. A sorozó bizottság következőleg alakult meg: »Inők a közös hadsereg részéről Pucher ezredorvos, a honvédség részéről Mátrai ezredorvos, polgári orvos dr. Sárvari Gyula. Sorozó tiszt: a közöshadsereg részéről Laviczka főhadnagy, a honvédség részéről Koszorus főhadnagy. Sorozó járási tisztviselő: Simonffy Gyula. Bizottsági tagok: Hajdu Ignác és Vecsey Viktor. — Ma délig mindhárom korosztályból összesen a közöshadsereg részére alkalmasnak 131, a honvédség részére 1 találatotl. Felülvizsgálatra megy 17.

* **Debreczen az országházban.** Az új országház része Debreczen város most festeti a czimerét. A munkát debreczeni emberre bízták; Kühmann ösmert czimfestő készíti, ki a városház lépcsőházában levő czimert festette.

* **Színház.** Tegnap este a »Nebántsvirág« című operettet ismételték, de most már csak középszámu közönség előtt. Ezt a darabot az elmúlt években annyira elkoptatták, hogy ügyes meséje és kedves zenéje dacára ma már csak nagy ritkán vehető elő. Ma este Berezi Endre jutalomjátékául az »Erdő szépe« című dráma adatik. Berezi a szintársulat legszorgalmasabb férfi tagjai közé tartozik, kinek jutalomjátékát a legmelegebben ajánljuk a közönség pártfogásába.

* **A főiskola köréből.** A debreczeni evang. református főiskola akadémiai tanszakainak tanrendje az 1890—91-ik iskolai év második felében. Előadó tanárok és tantárgyaik. A) *A hittudományi szakban.* Tóth Sámuel; Keresztyén hittan heti 6 órán. Apologetika h. 3 ó. Balogh Ferencz: Keresztyén egyháztörténelem, IV-ik korszak h. 3 ó. Keresztyén egyháztörténelem, II-ik korszak h. 3 ó. Dogmatörténelem h. 3 ó. Magyar protestáns egyháztörténelem h. 3 ó. Csiky Lajos: Keresztyén erkölcstan h. 3 ó. Lelkipásztorkodástan és katechetika h. 3 ó. Anyakönyvvezetés és hivatalos kiadványozás h. 2 ó. Szónoklati gyakorlatok h. 2 ó. Belmissió (spec. coll.) h. 1 ó. Erdős József: Ujszövetségi theologia h. 3 ó. Ujszövetségi írásmagyarázat h. 4 ó. Sass Béla. Héber nyelv h. 3 ó. Bevezetés az ószövetségbe h. 3 ó. Ószövetségi írásmagyarázat h. 3 ó. Héber régiségtan h. 2 ó. B) *A jog- és államtudományi szakban.* Buzás Pál: Államgazdaságtan (pénzügytan) h. 4 ó. Nemzetgazdaságtan (különös rész; spec. coll.) h. 1 ó. Liszka Nándor: Bányajog h. 2 ó. Magyar közjog h. 6 ó. Az állam és igazgatási jog néhány főbb kérdése h. 2 ó. Dr. Kovács Sándor: Római jog (Pandekták) h. 8 ó. Dr. Karsa István ez évi akadémiai igazgató: Magyar magánjog h. 5 ó. Peres és perenkívüli eljárás h. 5 ó. Telekkönyvi rendtartás h. 2 ó. Dr. Bacsoni Lajos: Európai jogtörténet h. 5 ó. Magyar állam statisztikája, tekintettel Ausztriára, h. 5 ó. Közgazdasági igazgatás h. 1 ó. Dr. Ozory István: Büntetőjog (különös rész) h. 5 ó. Nemzetközi jog h. 3 ó. A magyar bünvádi eljárás javaslata (Fabiny-féle) spec. coll., h. 3 ó. C) *Bölcsészeti tudományokat előadó tanárok és tantárgyaik.* Dr. Török József: Törvénytudományok h. 2 ó. Közegészségügy (spec. coll.) h. 2 ó. Thót Ferencz: Ujkori bölcsészettörténelem h. 4 ó. Bölcsészeti erkölcs és izléstan h. 3 ó. Osterlamm Ernő: Általános nevelés és tanítástan h. 3 ó. Balogh Ferencz: Angol nyelv h. 3 ó. Géresi Kálmán: Mivelődéstörténelem (XVII. és XVIII. század) h. 4 ó. Erdős József: Vallás-

bölcsészet h. 3 ó. Német nyelv és irodalom h. 2 ó. Somogyi Pál: Anyanyelvtanítás módszertana h. 1 ó. Orosz István: Földrajz és természetudományok népiszkolai tanításának módszertana h. 1 ó. Dr. Öreg János: Francia nyelv h. 4 ó. Mácsai Sándor: Egyházi és műenklés heti 2 óran.

* **Debreczen csatornázási tervét** meg akarja újítani a mérnöki hivatal. A mostani tervkép még 1876-ból való s készítői: Lux Samu főmérnök, Obermeyer R. helyi városi mérnök, Keresztes Antal hitelesítő mérnök és Gelenczey Pál főrealiskolai igazgató.

* **Lótenyésztők figyelmébe.** Debreczen város közönségével leiratban tudatva ma a földmívelésügyi miniszter, hogy a gazdák tenyész lovai a tenyésztés tulajdonképeni céljából ezután éppen oly díj mellett szállíttatnak, mint az állami ménok.

* **Magyar nemeshölgy alapítványi háza.** Jós a Kornél kamarás és neje Noszlopy Ilona, csillagkeresztes hölgy magyar nemeshölgyek számára alapítványi házat emelnek Budapesten, hasonló az Ausztriában fennálló brünni, prágai, gráci és innsbrucki alapítványi házakhoz. Az intézet alap szabályait már helybenhagyta a király, ki az alapítványi háznak legfőbb védőura lesz. Az alapítvány négy budapesti ház jövedelméből áll, mely évenként 15 — 20 ezer forint. Az intézetbe 20—25 magyar nemeshölgyt vesznek fel, kiket az alapító kijelölésére a király nevez ki. Az alapítók halála után a belügyminiszter és a közoktatásügyi miniszter együttesen fogják a kijelölést teljesíteni; a közoktatásügyi miniszter fogja kezelni az alapítványt. Az alapítványi ház egészen világi intézet lesz, tagjai bennlakók és külsők. A bennlakók 600 forint évi járulékot kapnak, ezenkívül lakást és teljes ellátást, a kültagok csak pénzegety. Lesznek ezenkívül czimzett s alapítványi hölgyek, kiket a királyné nevez ki. Kiváltsága lesz az alapítványi hölgyeknek az, hogy rangra a kamarások nejei után következnek s tiszteletjelölést az asszony (madame) czimet viselik. Rendés viseletük, épp úgy, mint az osztrák alapítványi hölgyeké, nyakig érő, zárt fekete ruha, melyre az udvarnál s más ünnepi alkalmakkor a jobb válltól a csipőig az alapító czimerszínét feltüntető széles, kék-sárga habos selyem szalagot viselnek. A fölvetélt folyamodó kiszasszonyok bizonyos öspróbát tartoznak letenni. Nem cseleszerűbb és humánusabb dolog lett volna ezen arisztokratikus intézet helyett egy árvalháza alapítván?

* **Szaj- és körömfájás.** Debreczen város tanácsával leiratban tudatta ma a földmívelésügyi miniszter, hogy Alsó-Ausztriában és Morvaországban a ragadós szaj- és körömfájás szünőfelben lévő, a szabályszerű marhalevelekkel ellátott szarvasmarháknak, juhoknak kecskéknak Alsó-Ausztriából és Morvaországból élő állapotban Magyarországra való behozatalát, illetve Magyarországon való átvitelét ismét megengedi. A zár e szerint csupán Csehországra és Galiciára vonatkozik még.

* **A munkás dalegylet** szombati estélye a »Margita« fürdő disztermében szép sikerült. A terem zsúfolásig megtelt közönséggel. A dalegylet által előadott dalok különösen nagy tetszést arattak s az egyes számokat előtetszéssel fogadták, hogy még a műsort is meg kellett toldani. A dalestély után tánc következett, melyben 80 pár tánczolta a négyeseket. A társas tánczokat Nagy Gyula tánczmeister rendezte, a zenét pedig Kiss Pista bandája szolgáltatta. Ez alkalommal felléptek: Fisher Nándor, Handtel Vilmos, Mihálovics István, Lendlbauer Kálmán, Tamási Kálmán 2—2 frtot; Zichermann Herman, Forgách Károly, Kolosa Ádám, Pattermann Ferencz, Dani István, Sztraka József, Matolcsi István, Doros Hugó, Vastag István, ifju Gyarmathy János, Roth Pál 1—1 frtot; Szabó István, Zimmermann Gyula, Kun József, Nádasi Kálmán, Venyeg Adolf, Enderle József, Pulnyik József, Benkó János, Sztanke János, N. N. 50—50 kr.; J. G. 40 kr.; Pap Julianna 30 kr.; S. S., Bak József 10 kr. Fogadják fentevezett urak és hölgyek kegyes adományaiért a munkás dalegylet hála köszönetét. Zech József, a »munkás dale-

egylet-pénztárnoka. Ugyanott az estélyen egy arany gyűrű találtatott, — tulajdonosa kellő igazolás mellett Szőlősi úrtól a »Margit« fürdő vendéglésztől átveheti.

Marharakodó állomások. Debreczen város tanácsával leiratban tudatta ma a földmívelésügyi miniszter, hogy az Abauj-Torna vármegye területén a m. kir. államvasutak kezelése alatt álló kassa-tornai h. é. vasut vonalán fekvő Torna állomást marha rakodó vasuti állomásul engedélyezte s ezért felhívja Debreczen város törvényhatóságának figyelmét, hogy a területén levő marha-rakodó állomásokhoz kirendelt szakértőket utasítsa, hogy az 1890. évre engedélyezett marharakodó állomásokról a szakértőknek mult évi február hó 28-án kelt rendelettel megküldött jegyzék 8-ik lapján Abauj-Torna vármegye rovát alatt »Torna« állomást pótlólag jegyezzék be.

A lövönatu vasut igazgatósága gondoskodott arról, hogyha márczius 15-én a honvéd-temetőbe kivonulás történik, a közönség kényelme czéljából a lövönatu vasut kocsijai negyedóránként közlekedjenek. Mi mai szerkesztői üzenetünkben is kijelentettük, hogy a márcz. 15-iki ünnepélyt bent a városban, még pedig a városháza előtt, a régi »szabad-síktér«-en óhajtjuk megtartatni, mert véleményünk szerint ezen ünnepélynek bent a városban van a helye; azt azonban, ha a közönség az ünnepély után kivonul a honvédtemetőbe, a hősök sírját megkoszorozni, természetesen nem ellenezzük, sőt az ünnepély kiegészítő részének tartjuk. Egyébiránt az ifjúság dolga megállapítani az ünnepély részleteit.

Elhunyt tudós. Dr. Fendrassik Jenő, budapesti egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia rendes tagja, az egyetemi élet-tani intézet igazgatója, tegnap éjjel után elhunyt. Jendrassik 1824-ben született Kapnik-Bányán s 1860-ban nevezték ki a budapesti egyetemen az élettan és felső bonczatan tanárává. Halála által a magyar orvosi tudományt nagy veszteség érte.

Ingatlanok forgalma a debr. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál f. évi febr. 21-től 28-ig. Vojsosovszky Kázmér és neje Csonka Erzsébet veszik Lisztes János és neje Czina Mária sista kerti szőlőjét 1000 frtért. Kis Bálint és neje Gál Sára veszik Kovács János libakerti földét 450 frtért. Altmann Samuel veszi Altmann Mária Farkas Józsefné háza, ondódi földje, elepi tanya birtoka és kassalója őt illető 1/16-od részét 1000 forintért. Lakatos Józsefné veszi Faragó Bálint és neje Polgári Julianna ondódi szántó földét 1000 frtért. Nagy Mihály és neje Polgári Julianna ondódi szántó földét 1000 frtért. Nagy Mihály és neje Balogh Erzsébet veszik Szilágyi József és neje Birinyi Klára új földét 950 frtért Papp József veszi Kappéczy Pál és neje Illésy Eszter tőczős kerti szőlőjét 350 frtért. Özv. Dékány Istvánné Boldog Zsuzsanna veszi Szabó József és neje Katona Julianna sista kerti szőlőjét 1000 frtért. Vas Péter veszi Nagyházi János és neje Balogh Julianna ondódi földje fele részét 325 frtért. Burai Bálint veszi, Burai Mihály és társai házat 800 frtért, Harsányi Bálint és neje Gombos Julianna veszi Barta Zsuzsanna özv. Gál Jánosné csapó kerti szőlőjét 300 frtért. Bodnár József és neje Bagdi Zsuzsanna veszik Bihari István és neje Baranyi Julianna ondódi szántó földét 950 frtért Nagy Istvánné Balogh Rozália veszi férje háza fele részét ajándékozás czímen 200 frt értékben. Szilágyi József és neje Birinyi Klára veszik Huzly Lujza ondódi szántó földét 700 frtért. Simay Thódor veszi Zöld István és neje Zombor Eszter ondódi szántó földét 800 frtért. Dr. Kardos Samu veszi Bagács János és neje Ötvös Róza ondódi szántó földét 450 frtért. Blattner Kálmán veszi Koszorus Lajos házat 1800 frtért. Sándor János és neje Kocsik Mária veszik Zsuppos Zsuzsanna csige kerti szőlőjét 70 frtért. Hüse János és neje Nagy Zsuzsanna veszik Kis Mihályné és társai házat ondódi földével 1200 frtért.

Felülfizetések. A borbély és fodrász-segédék bálján felülfizettek a következő urak és hölgyek: Révész Bálint püspök ur 2 frtot, dr. Kenézy Gyula, Gergely Antal, Király Lajos, Öreg Béla, Stern Győző, Simon István, Vági

Izsó, Lichtenstein, Martinyi Lajos, Schmied János, Kolbenheyer urak, továbbá Rosen Gyuláné és Kaliczky Józsefné urhölgyek 1—1 frtot, özv. Erdey Istvánné urhölgy 50 krt, Bornyai Sándor ur pedig 30 krt, összesen 15 frt 80 krt, mely felülfizetésekért e helyen is köszönetet mond a rendezőség.

Sajtóhiba. »Debreczen utcáinak rendezése« című tegnapi cikkünkbe sajtóhiba csuszott be, melyet most kiigazítunk. Ugyanis e helyett: »A város 5000 frt letéttel létesítsen egy törlesztési alapot« — ez olvasandó: »A város 500 ezer frt alappal létesítsen egy törlesztési alapot.«

Páris temetői.

Párisnak összesen tizenkilenc temetője van. A legnagyobb a legújabb: a pantini, mely 100 hektár, vagyis egy millió négyszögömetér. E temetők a város tulajdonában vannak. Volt ezenkívül 1881-ig még egy: a piczpusi melybe a forradalom alatt kivégeztek nagy részét temették. Párisban tavaly 56 773 temetés volt, ezek közül 24 528 fizetéses, 11 471 félfizetéses, 20 774 egészen ingyenes. A fizetéses temetéseknek kilenc osztagja van: legtöbb halott jutott a hetedikbe, 11 037; legkevesebb az elsőbe: 24.

A világáros e szomorú dolgairól most egy könyv jelen meg s ebben van egy fejezet, mely csakis a temetések üzleti részével foglalkozik. Az embernek igazán megborsózik a háta, olvasván, hogy a temetés-rendező intézetek micsoda cinikus módon keresik maguknak a »feleket.« Bizalmas körleveleket küldenek szájja, két frank jutalmat ígérve minden haláleset bejelentéseért, egyszersmind sápot kínálva az esetre, ha a temetést az illető intézetnél rendelik meg: hatodik osztályu temetés után öt frank jutalom, elsőosztályu temetés után száz frank »tiszteletdíj« illeti a halottbmondót. A temetés-rendezők egyszersmind összeköttetésben állanak házmesterekkel, szolgálkával, betegápolókkal és mindenkivel, a kik némely házakban tudják a dörgést; sőt kémeik közé tartoznak a patikárosok is, a kik a receptekről körülbelől sejtik, hogy haldoklónak lesz az orvosság. A sekrestyések besugják a temetés-rendezőknek, hogy a pap ide meg ide utolsó kenetet ment feladni. Ilyenkor aztán a fekete kalmárok résen vannak és mihelyt behunytá szemét a beteg, ott teremnek a gyászos családnál, felajánlani szolgálataikat.

Az említett könyv két igaz történettel világosítja meg a temetés-rendezőknek kiváló élelmességét és ügyességét.

Egy gazdag uri nő már rég tüdővészben szenvedett. Ágyba dőlt s az orvosok lemondtak róla. Ettől fogva minden délben egy igen díszes öltözöt ur jelent meg a házmesternél, kérdezősködni a beteg állapotáról. A házmester nem bírta elgondolni, ki lehet ez az érdeklődő jóbarát, a ki a névjegyet soha nem hagyja ott.

A beteg egyszerre jobban lett. (A tüdőbajoknak megvannak a maguk szeszélyei.) A házmester ekkor említette az urnó előtt a rejtelmes vendéget, a ki minden áldott nap betoppant a házba. »Hát küldje fell hozzám«, — mondá az urnó, »még pedig mindjárt holnap.« Ugy történt. A díszes öltözöt ur azonban igen elképedt a meghívásra s igyekezett elillani. Mert egy temetés-rendező ágense volt és szomorodva vette észre, hogy egyelőre hiába fáradt.

Ime a másik historia.

Egy uri ember Cennesba küldte halálos beteg feleségét. Egyszer, kora reggel, egy ismeretlen ember kopogtat be lakásán és mondja a cselédnek, hogy az ural szeretne beszélni, sürgős ügyben. Nagy nehezen beocsátották.

— Uram, — szól az ismeretlen, korrektil mint mindig, van szerencsém önnek szolgálataimat fölajánlani.

— Miféle szolgálatakat?
— Bocsanat, — mondja a jövevény, de kénytelen vagyok e szomorú pillanatban...
— Szomorú pillanat? Hogyan értem ezt?
— Ugy talán tévedek. Vagy nem ön X. ur?

— De az vagyok.
— És ön küldte a feleségét most hat hete Bannesba?

— Én: s aztán?
— É szerint ön nem is tudja, hogy ő nagysága az éjjel meghalt.

Képzeltető a szegény férj megdöbbenése és fájdalma! A temetés-rendezők előbb tudták meg nejeinek halálát, mint ő, mert megvesztegették a canesi telegráfiszteket, hogy első sorban nekik küldjék meg a gyászhirot s csak aztán a férjnek. A Canneshez hasonló gyógyulohelyek telegráfusai ugyanis mind a temetés-rendezők zsoldjában vannak s a haláljelentő telegrammokkal ezt a rut élelmességet űzik. A temetés-rendezők után tüstént betoppantnak a gyászos házakba a sirkőfaragók, koszorúarások, gyászruhakészítők, ágyneműtisztítók és fotografusok, a kik mind szolgálataikat ajánlják föl. Párisban három könyvomatú lap eixszál, mely nem közöl egyebet, csak az az napi halottak nevét, lakását és temetés osztályát, mely a család vagyoni viszonyairól képet ad. E lapokat ezek a hiénák járatták s ezekből szerzik klientélájukat.

Gondolatok.

A régi görögöknél és rómaiaknál az ifjúságnak szorgos testi nevelése a legjelentékenyebb államügynek tekintetvén, elvül tartott, a mi a nevelésben elengedhetlen követelés: »Ép lelket ép testben nevelni«.

A fájdalom büszke és daczossá teszi áldozatait.

A valódi asszonyt nem a szerencse fényénél, hanem a szenvedések éjszakájában nézd meg.

BÉRCZI ENDRE jutalomjátéka.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szerdán, 1891. márczius hó 4-én:

Az erdő szépe.

SZEMÉLYEK:

Morell György, vashámor-tulajdonos	— — — Csiky.
Luiza, nővére	— — — Konkoly.
Guy-Chatel Albin marquis	Bérczi Endre.
Pálma, nővére	— — — Palotai P.
Penmarch grófnő özvegy	Lásziné.
Penmarch Hugó gróf fia	Balassa.
Jób, a grófné unokája	Hatvani.
Didier Pál, festő	— — — Göth.
Hoél, bretagnei koldus	— — — Püspöki.
André, unokája	— — — Komlóssi.
Farkas, öreg felvigyázó	— — — Mátray J.

Holnap, esütörtökön 1891. márczius hó 5-én páros bérletben, itt először:

GÁRDISTÁK.

Operette 2 felvonásban.

CSARNOK.

Apró visszaemlékezések külföldi utazásaimból.

Irtá és a »Csokonai-kör« febr. 26-iki estélyén fölolvasta: Csiky Lajos.

(Folyt. és vége.)

Angolországból visszafelé jövén a continensre Harwichban szállottam hajóra s kikötöttem Hollandia csatornás városában Rotterdamban. Baedekerem utasítása szerint járkáltam a városban s többek közt épen a muzeumot kerestem. Eltévedtem a sok kereszt csatorna között s azon aggódtam, hogy kérdezem meg az utat valakitől, mikor nem tudok hollandul. Egy bolt ajtajában kinnállott egy tisztas

kereskedő s elibe léptem, ujjammal mutatván utazó könyvemben a »muzeum« szót. »Do you speak English?« — »Parlez vous français?« — »Sprechen Sie vielleicht deutsch?« — kérde tőlem a holland egyszerűre, három, rá nézve idegen nyelven. Rotterdámban aztán több alkalommal is meggyőződhettem a felől, hogy azon hatalmas kikötő város lakói milyen nagy nyelvismerettel rendelkeznek.

Rotterdámban történt meg velem az, a mi remélem, soha sem fog velem többé megtörténni. Egy rendőr nevezetesen elfogott. A dolog úgy történt, hogy megállottam egy aranyműves igen díszes kirakata előtt. Később újra visszatértem arra felé s megint hosszasan elnézegettem a kirakatot. De ekkor már láttam, hogy egy rendőr nagyon szemügyre vett. Trefát akartam csinálni a dologból, egy kissé távolabb mentem s majd újra visszamentem a helyre. Ekkor a rendőr odajött hozzám, bevezetett a közeli rendőr állomásra, honnan azonban, magyar-német és francia nyelven kiállított utlevelemet felmutatván, azonnal szabadon bocsátottak.

Az angol nem szeret nyelveket tanulni, saját anyanyelvével neki vág a nagy világnak, a mi rá nézve itt Európában a legnehezebb dolog.

1877. tavaszán Költőtől Mainzig a Rajnán hajóztam föfelé. Gyönyörködtem a festői szép vidékben, de azt például konstataáltam, hogy a Loreley, ez a Rajnaparti kopasz sziklaacsucstól sem olyan szép, mint a német költőnek Heine-nak róla írott örökszép költeménye:

*»Ich weiss nicht, was soll es bedeuten,
Dass ich so traurig bin« stb.*

Az első helyen magam utaztam s a hajótisztekkel csakhamar jó ismeretségbe jöven egyik fölker, hogy szólítsak meg egy második osztályban utazó angolt, kivel az egész hajón senki sem tud szót váltani s a ki e miatt ropantul szomorú. Szívesen megtettem s mintha villany folyam ütötte volna meg az én angolomat, úgy fölrezzent, mikor anyanyelvét tőlem meghallotta. Először Bécsbe, azután Szentpétervárra utazik, beszélé, de az angol nyelven kívül egyáltalában semmi más nyelvet nem ért. Mainzban jegyet váltottam neki Bécsbe s azután bucsut vevék tőle, — lehet, hogy az a kocsi, a melybe felült, meg sem állott vele Szentpétervárig.

Nem így voltam egy francia utitársammal, kivel Kisujszállástól Debreczenig utaztam. Kisujszálláson szállottam be hozzá a kocsi s tisztességgel köszöntem neki, de nem fogadta el üdvözlésemet. Sebaj, gondolám s szivarfüstbe borítam magamat. Karcagnál megtöri a csöndet az én utitársam s beszélni kezd hozzám francziául: »Pardonnez moi Monsieur, je ne parle pas français«, mondám neki, mert, fájdalom, csakugyan nem tudok francziául. Ujra elhallgattunk egy időre, de mert untam magamat, beszédbe óhajtottam vele állani. »Sprechen Sie deutsch?« — kérde. »No!« »Do you speak English?« — próbálám. »No!« »Loquerisne latine?« — faggatám kitartó türelemmel. »No!« — felelé ő merev következetességgel. »Tud magyarul?« kérde tovább a kétségbeesés végső erőfeszítésével. Persze, hogy újra »No!« volt a felelet. Na hát én sem tudok ennél a négy nyelvnél többet beszélni, tehát elhallgattam. Most meg az én francziám töri meg a csöndet s ezzel a kérdéssel fordul oda hozzám: »Parlate itoliano?« Hogy tudnék! Most meg én felelém, hogy »No!« Ketten hat nyelvet beszéltünk s nem tudtunk egy közös nyelvet találni, a melyen tisztességesen társalaghattunk volna. Végre is én voltam kénytelen nagyon csekély francia nyelvismeretemhez fordulni.

Ha egy angol nővel valamely társaságban találkozunk s megismerkedünk, vele azután minden nehézség nélkül levelezhetünk. Abból ott semmi következtetést nem vonnak. Egészen más nézet uralkodik azon távoli országban. Például egy fiatal nő egy fiatal férfival minden nehézség nélkül kimehet a szülei házból megmutatni az utóbbinak, mondjuk a vidék nevezetességeit, a mint ezt pl. én velem is az atlanti tenger egy szigetén egy igen előkelő család fiatal leánya tette. Magyar nővel már, a mi fölfogásunk szerint nagyobb felelősséggel jár levelezésbe bocsátkozni. Nekem volt egyszer egy érdekes levelezésem egy magyarországi kisasszonnyal. A levelezés Skócia fővárosában Edinburghban kezdődött s a történet itt, Debreczenben nyert befejezést. Egyszer ugyanis Edinburghban egy magyar folyóiratot kapok a postán. A mint vágom föl, egy levél esett ki belőle, tek. N. N. k. a. nevére ezímezve itt meg itt Nyitramegyében. Azonnál tisztában voltam vele, hogy az a levél még itt Magyarországon beleszúrt az én folyóiratomba s kijött ezzel együtt világot látni. Természetesen nem lehetett más feladatomb, mint hogy néhány sor kíséretében a covertbe tegyem a levelemet s haza küldjem. N. N. k. a.-nak Ostenden keresztül itt meg itt Nyitramegyében, Magyarországon. Vagy tíz nap múlva levelet kapok az ismeretlen k. a. tól, ki megköszöni szívességemet s azon kíváncsiságának ad levelemben kifejezést, vajjon megkapom-e én az ő sorait. Persze, siettem őt egy hosszú levélben megnyugtanni.

Ebben meg az az érdekes, hogy néhány évvel ezelőtt egy nagy közvacsorán voltam Debreczenben. Oda jó hozzám egy ur, ki régi jó ismerősöm s azt kérde tőlem, emlékszem-e, mint váltottam Edinburghból pár levelet egy előttem ismeretlen nyitramegyei kisasszonnyal? Hogyne emlékezném! De hát miért kérde? Az a k. a. itt van a nagy társaságban s élénk érdeklődéssel kísérte az urat, felelé az én jó ismerősöm, de megiltotta, hogy fölfedezzem, hogy melyik ő az itt levő, ön által nem ismert nő között.

Nagyon sajnálom, hogy nem ismerhettem meg az én ismeretlen levélíró nőmet . . .

De még jobban sajnálnám, ha a tisztelt közönség unalmasnak találta volna ezt az én csevegésemet.

Közgazdaság.

A chicagói kiállítás. Chicagoból jelentik, hogy a kiállítás költségeire 16,500,000 dollár költséget szavaztak meg; tehát kétszer akkora összeget, mint a mennyi párisi világkiállításra fordítottak. A kiállítás helyéül a Michigan tó partján, a város déli részén levő terület van kijelölve. E terület körülbelül négyszer akkora, mint a párisi kiállítás területe volt. Az épületek tervei szerint a kiállítási pavillonok nagyméretűek és nagyszerűek lesznek. De mind e körülmények dacára ajánlatos, hogy a kiállítók siessenek bejelentésükkel, mert előreláthatólag ez a nagy terület is kicsinek fog bizonyulni. A kiállítandó tárgyak 13 főcsoportban lesznek beosztva. A kiállítási igazgatóság a kiállítási helyiségekért nem fog bérleti díjat követelni, de azért óhajtana a kiállítókkal előre összeköttetésbe lépni, hogy a kiállítási bizottságot megalakíthassa. Ennek az ingyenes helyátengedésnek alapoka abban van, mert ki akarják kerülni, hogy a területet spekulációk céljaira használják fel.

Kiállítás a millénium emlékére.

A kormány elhatározta, hogy hazánk ezer éves ünnepére, 1895-ben vagy 96-ban kiállítást rendez Budapesten. A hírt örömmel hallottuk, a mint lelkesedéssel fogadta az egész nemzet, mely már régen óhajtotta és sürgette, hogy ezer éves létünk méltó megünneplésének előmunkálataival a kormány ne késlekedjék.

Kétségtelen, hogy a millénium ünnepét a legutolsó falu sem fogja maradandó emlék nélkül megszentelni; mert ez a nagy nemzeti ünnep nemcsak a kegyelet kifejezése leendő dicső őseink iránt, hanem a magyar állameszme megszületésének világra szóló proklamálása. Szükséges tehát, hogy a megyék, városok, községek már most millénium-bizottságokat alakítsanak, a melyek arra törekedjenek, hogy működésük helyükön bármily egyszerű monumentummal megörökítsék azt, hogy ezer évet — megfogynak bár, de törve nem — megértünk! Kétségtelen, hogy országszerte megható polgári és egyházi ünnepélyek fogják szemünkbe a lelkesedést könyűit szívárogatni; de a hol az egész nemzet találkozik, testvéresül s a hol a jövő századévéért nagy fogadalmat tehetünk; a hol a világ velünk rokonszenvező népei becsülésüket irántunk kifejezhetik, az a budapesti kiállítás leendő, mely e morális jelentősége mellett közgazdasági emelkedésünk hatalmas eszközéül is szolgaland.

A kiállítás rendezésénél tehát két cél kell szem előtt tartanunk. Először azt, hogy emlékszerősége mentől impozansabban tünjék ki másodsor azt, hogy közgazdasági haszna mentől melyrehatóbb legyen.

E kettős cél mentől sikeresebb elérését óhajtván, már most ajánlunk egyet-mást az intézők és a közönség figyelmébe.

Ha kiállításunk csak országos jellegű lenne is, akkor is szükségesnek tartjuk, iparosaink okulására való tekintetből, hogy a külföldi ipar nagyobb, teljesebb és áttekinthetőbb módon legyen képviselve, mint eddig volt a hazai kiállításokon, hol mindössze néhány importált gépgyáros mutogatta magát.

A külföld nagyobb és tanulságosabb részvételét is, de még saját produkciójunk tündöklőbb bemutatását is biztosítandó, alapelvül azt kellene elfogadnunk, hogy eltérünk a kiállítási chablonoktól. Eklell hagynunk a gyűjtő, minden iparágat összezsúfoló, áttekintést nem nyújtó, csak kábitó központi csarnok-rendszert. Eme javaslat helyességét a párisi kiállításon már a legkiválóbb szakemberek is fölismerték.

A milléniumi kiállításon a villarendszert a végső határig kell alkalmaznunk, vagyis minden iparnemnek külön csarnok építendő. Ily módon ugyan a kiállítás több pénzbe kerül, mert hogy az egésznek nagyszerű képe legyen, minden csarnok nagyobb arányokban viendő ki, mint az eddigi pavillonok, a melyek vásári bódékként, vagy színes sátrakként törpéskedtek a központi csarnok mindent elnyomó arányában. Csakhogy ezt az áldozatot megéri az, hogy minden iparnem áttekinthetőbb, teljes határu képet nyújt: az egyik fakóságától nem vonja el tekintetünket a másik csillogása, mint eddig történt, hol a tetszetős s szemrevalóbb luxus-czikk mellett bizony nem igen szívesen néztük például a bőripar homályos tömegét.

A másik nagy haszna pedig az, hogy az egyes szakmák csarnokában lesznek kiállítva a megfelelő külföldi termékek is, még pedig csoportosítva, a hazaiaknak szembeállítva, hogy így azok első tekintetre feltűnjenek; miáltal előnyeiket és hátrányaikat egy pillantásra elárulják. Ily módon iparosainknak igazán megfizethetlen tanulságokkal szolgál a kiállítás.

A villarendszer mellett szól másrészt az a szükség is, hogy kiállításunk impozáns, a tekintetét lebilincselő módon fejezze ki a milléniumot, melynek emlékére rendezve lesz. Ez pedig csak úgy érhető el, ha a kiállítást nem egy közös iparnem dominálja, hanem oly hatalmas épület, mely kizárólag ezer éves fönnállásunk nagy emlékeivel szól hozzánk.

Ennek mindenestre hatalmas arányu, minden ízében művészi épületnek kell lennie, melynek belsejét ezer éves történetünket ábrázoló freskók, szobrok ékesítik dicsőítéséül ezredéves nemzeti multunknak.

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése, márczius 2.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 300-400 klgon felüli súlyban) 46.—47.— 2. Óreg közép (páronként 300-400 klg. súlyban) ———— 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 49.—50.— 4. Fiatal közép (páronként 250-320 klg. súlyban) 48.—48.1/2, 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ———— 7. Közép (páronként 220-210 klg. súlyban) 46.—47.1/2, 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 46.—47.— 10. Közép (páronként 220-260 klg. súlyban) 46.—47.— 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 45.—46.— Sertés létszám: febr. 26. napján volt készlet 88,538 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Hízalni való sertés ————, malacz (4-11 hónapos korban) Felhajtott ————

Budapesti gabnaárak. Márczius 3.

Hivatalos jegyzések. Buza tavaszra 8.25 pénz, 8.27 áru, őszre 7.86 pénz, 7.88 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.16 pénz, 6.18 áru, jul.—aug.———— pénz, ———— áru, aug.—szept. ———— pénz ———— áru. Zab tavaszra 7.01 pénz, 7.03 áru, őszre 6.27 pénz, 6.29 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 13.90 pénz, 13.95 áru.

Szerkesztői üzenetek.

Márczius 15. Nem értünk egyet azon nézettel, hogy a márcz. 15-iki ünnepély a honvéd-temetőben tartandó meg. Ennek az ünnepélynek bent a városban van a helye. Különben előreláthatólag a zord időjárás is meggátolná a közönséget abban, hogy a honvéd-temetőbe kivonuljon.

Vác. Nagymérvű elfoglaltságunk meggátolt bennünket eddig abban, hogy magán-levelet írjunk. Pár nap múlva azonban megadjuk a választ. Előre is nagyon sajnáljuk, hogy válaszuk nem lehet kedvező. Hogy miért? Azt leveleinkben kifejtjük.

Piaci piros alma. Jobb az képen, vagy természetes állapotban, mint ilyen gyarló versben!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Nyilttér.

Leszállított árak.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a házban folyó építkezések folytán üzlethelyiségemből kénytelen vagyok **egy időre** kiköltözni s ennek következtében az üzletemben főlhalmozva lévő árukat márczius 1-sejétől kezdve

beszerzési árak mellett

árusítom el.

Tisztelettel
BENYÁTS EMIL.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb diszek már raktárunkra érkeztek s azokat ujonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos áron árusítjuk el.

Szabó Lajos fiai.

1887

1891.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező nagyerdei Dobos-pavilon és leveles szin, az ezekben gyakorolható italmérési- s ételadási-joggal együtt, a f. 1891. évi ápril 1-től az 1892-ik évi december 31-ig terjedő időre, tehát 1 és 3/4 évre;

Továbbá a Turás kert délkeleti sarkán a hatvan-utca felé fekvő 1 hold és 610 □ öl, ugynevezett permete föld és a h.-nánási vasuti indóházon kívül, az ország-ut és a Széchenyi-kert közt fekvő 1 hold és 600 □ öl földterület f. 1891. évi ápril 1-től hat évre, tehát az 1897-ik évi ápril 1-ig terjedő időre a városház nagytanácsstermében f. 1891. évi márczius hó 17-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen, — a városi számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesítettek, hogy a feltételekben kitett kikiáltási árak 10%-kát az árvereltetők küldöttség kezéhez bánatpénzül készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1891. márczius 2.

A városi tanács.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN.

Ajánl

„ASTRALINE“

nevű legjobb **salon petroleumot**, mely nem robban még 70° C. mellett sem. Igen alkalmas minden szoba világításra, mert nem füstöl és nem terjeszt semmi szagot továbbá igen olcsó árak mellett

király-petroleumot

Angol fehér, Ananás, Jamaicai, Cuba, Brazília

RUMOKAT,

CARAVÁN CSALÁDI THEÁT

és

thea süteményeket

Különös figyelmébe ajánlva a mélyen tisztelt közönségnek a mai kornak megfelelő orvosilag rendelt

Francia cognacot

ugy belföldi leghíresebb világosít, a melyek nagy raktáron vannak.

A kinek leánya van

az kérje egy levelező lapon a legújabb illusztrált árjegyzéket a

gyermekruhák

áru-tárából.

Fraenzl Gyula, Bécs, VII. Kirchengasse 6.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A legnagyobb választék köpenyek, ruhák és kabátokban, stb. 2-15 éves gyermekek részére.

JUNKER és GAERTNER
Budapest, IV. váczi-utca 21.
Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításán a nagy ezüst éremmel kitüntetve.
Szállít:
szállítható és állandó mezei és erdészeti vasutakat.
Erdészeti kocsik hosszú fa és tűzifa szállítására.
Pálya berendezések kívánatra általunk eszközöltetnek és üzemre készen átadatnak.

A „DEBBREOZSEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gázsijelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket, kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb. a legizséssebb kivitelben és jutányos árak mellett.

 Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Uj vállalatunkat, hol északkelti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBBREOZSEN”

s nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives partfogásába.

 Biróségi nyomtatványok készletben vannak.

Nyomatott a „Debrezen” nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.